

РЕШЕНИЕ № СЗ-2-ПР/2012 г.
за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 81, ал. 1, т. 2 и чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) чл. 31 ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 2 ал. 1, т. 1, чл. 8, ал. 1, т. 2, чл. 40 ал. 3 и ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) и представената писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС, по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС представени становища от Регионална здравна инспекция гр. Ямбол.

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда и оценка на съвместимост с предмета и целите на опазване в защитените зони за

инвестиционно предложение Изграждане на ветроенергиен парк за производство на електрическа енергия, състоящ се от 38 ветрогенератора с обща мощност до 114 MW в ПИ с № № 014066, 015124, 015122, 043093, 026033, 020068, 045028, 017040, 021104, 042034, 033032, 010054, 028036, 011060, 035112, 035114, 050073, 050075, 038091, 038086, 018055, 018063, 023091, 035110, 035116, 023078, 022049 землище с. Недялско, ПИ №430365, 480308, 480212, 420063, 480342, 470016 землище с. Маленово и ПИ № 145024, 140035, 150194, 150087, 100147 землище с. Палаузово, общ. Стралджа, което **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

възложител „ИВЦ България 3” ЕООД, гр. Добрич, ул. „Батак” № 4.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

- Инвестиционното предложение предвижда изграждане и експлоатация на 38 бр. вятърни генератора. Инвестиционните предложения за предвидената дейност съгласно Приложение № 2 и на основание чл. 93, ал.1, т.1 от ЗООС се извършва преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Предвидената дейност попада в т. 3, б. „и” на Закона за опазване на околната среда - „производство на електроенергия посредством силата на вятъра” от Приложение № 2.
- Според представената информация за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, в която подробно е описана характеристиката на предлаганата дейност, инвестиционното предложение предвижда изграждането на ветроенергиен парк за производство на електрическа енергия, състоящ се от 38 ветрогенератора с обща номинална мощност до 114 MW в землищата на селата Недялско, Маленово и Палаузово, община Стралджа. Генераторите ще се разположат върху тридесет и осем имота с обща площ 155,606 дка. Произведената от тях електроенергия ще се отвежда по подземно положен кабел към подстанция 20(30)/100kV, планирана на площ от 3000 квадратни метра в имот № 013004, землище на с. Недялско, общ. Стралджа. Първоначално заложените характеристики на използваните ветрогенератори са: максимална

височина на кулата до хоризонтална ос на ротора - 140 м; максимална обща височина - 200 м; максимален диаметър на ротора - 120 м; максимална мощност - 3,0 MW. В тази връзка е направен извод, че обема и мащабността на инвестиционното предложение са значителни и реализацията му ще окаже въздействие върху околната среда.

- Разглежданите площадки за реализация на инвестиционното предложение имат връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности. В РИОСВ Стара Загора са разгледани и съгласувани инвестиционни предложения за разглежданите земи. Това предполага възможността от увеличаване на въздействието на инвестиционното предложение върху околната среда или т.нар. кумулиране с други предложения. Кумулативното въздействие е в резултат от отделни инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност и реализирани в определен период от време.
- Инвестиционното предложение за изграждане на вятърни генератори е свързано с използване на невъзобновими природни ресурси, което ще доведе до трайни невъзстановими физически промени в района. Земята, върху която ще се развие инвестицията е с площ 155,606 дка. Площадките са в близост до защитени зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000 : “Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-550/05.09.2008 г. ДВ, бр.83/2008 г., “Река Мочурица” с код BG0000196 и “Бакаджиците” с код BG0000402 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включени в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007г. (ДВ бр.21/2007г.) на Министерски съвет, което ще доведе до дълготрайно безпокойство на птиците, промени във видовия състав, числеността и плътността на популациите им.
- Реализацията на инвестиционното предложение ще доведе до замърсяване и дискомфорт на околната среда. Характерът на инвестиционното предложение ще предизвика натоварване и дискомфорт на околната среда при строителството и експлоатацията, свързано с шумово натоварване на площадката от работата на строителните машини и транспортните средства, фрагментация и отнемане на местообитания при разполагането на турбините.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

- Инвестиционното предложение ще бъде реализирано в ПИ с № № 014066, 015124, 015122, 043093, 026033, 020068, 045028, 017040, 021104, 042034, 033032, 010054, 028036, 011060, 035112, 035114, 050073, 050075, 038091, 038086, 018055, 018063, 023091, 035110, 035116, 023078, 022049 землище с. Недялско, ПИ №430365, 480308, 480212, 420063, 480342, 470016 землище с. Маленово и ПИ № 145024, 140035, 150194, 150087, 100147 землище с. Палаузово, общ. Стралджа. Площадките са в близост до защитени зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000 “Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазване на дивите птици, защитена зона “Река Мочурица” с код BG0000196 и 33 “Бакаджиците” с код BG0000402 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

- Представената от възложителя информация за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС подробно описва биологичното разнообразие в района и защитените територии. Според постъпилата в РИОСВ Стара Загора с Вх. № 3560/17.11.11 г. информация по чл.10, ал.1 и ал.2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), утвърдена с ПМС № 201 от 31 август 2007г.(обн. ДВ бр. 73/2007г.), за Изграждане на вятърна

електроцентраля състояща се от 38 броя вятърни генератори в ПИ с № № 014066, 015124, 015122, 043093, 026033, 020068, 045028, 017040, 021104, 042034, 033032, 010054, 028036, 011060, 035112, 035114, 050073, 050075, 038091, 038086, 018055, 018063, 023091, 035110, 035116, 023078, 022049 землище с. Недялско, ПИ №430365, 480308, 480212, 420063, 480342, 470016 землище с. Маленово и ПИ № 145024, 140035, 150194, 150087, 100147 землище с. Палаузово, общ. Стралджа с площ 155,606 дка., е установено, че разглежданите площадки са в близост до защитени зони от Европейската екологична мрежа Natura 2000 “Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазване на дивите птици, защитена зона “Река Мочурица” с код BG0000196 и 33 “Бакаджиците” с код BG0000402 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Според извършената оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване в защитени зони, по реда определен в Наредбата за ОС, реализацията на инвестиционното предложение ще окаже значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони.

Дейността на инвестиционното предложение предполага дълготрайно безпокойство на птиците, промени във видовия състав, числеността и плътността на популациите им. Съществува вероятност за увреждане на местообитанията на дивите птици, предмет на опазване в горечитираните защитени зони, тъй като инвестиционното предложение се ситуира в територия която се използва от птиците за изхранване, миграция и почивка.

В комплекс Стралджа са установени 143 вида, от които 50 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 70 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 6 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 20 вида, в SPEC3 - 44 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 55 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 50 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Това е място от международно значение за мигриращи и зимуващи водолюбивы птици, където се концентрират над 20000 водолюбивы птици от 30 вида. То е едно от най - важните места в света за зимуването на голямата белочела гъска /*Anser albifrons*/, световно застрашената червеногуша гъска /*Branta ruficollis*/ и зеленоглавата патица /*Anas platyrhynchos*/. Във влажните ливади се среща световно застрашеният ливаден дърдавец /*Crex crex*/, ливадният блатар /*Circus rufargus*/, голямата /*Porzana porzana*/ и средната пъструшка /*Porzana parva*/. По време на миграция язовирът е място за струпване на водолюбивы птици като розовия пеликан /*Pelecanus onocrotalus*/, блестящия ибис /*Plegadis falcinellus*/, лопатарката /*Platalea leucogodia*/ и др. Всички по – горе изброени видове птици в определен етап от своя живот се изхранват, преминават и мигрират в близкоразположените на язовира територии, предимно “ниви”, “пasiща” и “ливади”, които играят ключова роля за оцеляването и поддържането на добро благоприятно състояние на същите.

Горечитираните имоти в землището на с. Недялско, с. Маленово и с. Палаузово, общ. Стралджа са на такова разстояние (**между 2 и 10 км**) от изброените по - горе защитените зони от мрежата Natura 2000, че е твърде вероятно територията им да се използва от редица видове защитени птици и др. животни за изхранване, миграция, почивка и размножаване, защото района е безлюден и спокоен.

Очаква се строителството и експлоатацията на 38 броя вятърни генератори, да окажат продължителен кумулативен ефект, предвид засиления антропогенен натиск и съпътстващото го заселване на рудерални и синантропни видове.

В този район има данни за значителни сезонни миграции на птици към язовир Церковски (попадащ в защитена зона “Комплекс Стралджа” с код BG0002028), както и по водното течение на река Мочурица (играе ролята на екокоридор и има ключово значение за връзката с други защитени зони). Най-често това са видовете голяма и малка бяла чапла, обикновен мишелов, орел змияр, морски орел, белоопашат мишелов, полски и ливаден блатар, зеленоглава патица, червеногуша гъска, зимно бърне и др. Близостта на другата защитена зона “Бакаджиците” с код BG0000402 е още една предпоставка за

миграция и предвижване на редица птици и други животни, от една защитена зона до друга, като е възможно проявата на бариерен ефект от страна на 38 бр. вятърни генератори.

Инвестиционното предложение ще доведе до значителна промяна в характерния ландшафт, който в момента е “природен”, защото кулите на които ще се монтират перките са високи и ще се открояват от останалите естествени елементи на ландшафта. Хищните птици са най-уязвими към необичайни и неестествени промени в характерните за тях хабитати и не могат успешно да се приспособят към промените в местообитанията им и да се размножават успешно. Това може да доведе до фрагментация на популацията и местообитанията на видовете, което е в противоречие с целите и предмета на опазване.

Поради това способността за асимилация на екосистемата в естествена околна среда следва да се прецени посредством изготвяне на доклад по ОВОС, в който на основание чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС е необходимо, като отделно приложение да се включи оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитените зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000 “Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазване на дивите птици, защитена зона “Река Мочурица” с код BG0000196 и ЗЗ “Бакаджиците” с код BG0000402 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

IV. Характеристики на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

- Въздействието в резултат на строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение ще бъде значително върху предмета и целите на защита в защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000”. В РИОСВ Стара Загора са разгледани и съгласувани инвестиционни предложения за разглеждания район. Всичко това предполага възможността от увеличаване на въздействието на инвестиционното предложение върху околната среда или т.нар. кумулиране с други предложения. Въздействието ще бъде дълготрайно, тъй като ландшафта се променя трайно. Въздействието, в резултат на експлоатацията на инвестиционното предложение, ще бъде продължително, с голяма честота и необратимо. Строежът на вятърни генератори в близост до местата за почивка, хранене и гнездене на птиците причинява безпокойство на популациите. В резултат от „прогонването” на животните се получава ефективна загуба на местообитанията за тях. Това предполага отрицателно въздействие, както по време на строителството, така и по време на експлоатацията и е свързано с пряко визуално въздействие, шум, вибрации и електромагнитни излъчвания от вятърните генератори, както и дейностите свързани с поддръжката им. Шумът и движението причиняват безпокойство на местните гнездящи птици, както и тези, ползващи територията за хранене. Последствията са повишаване на смъртността, намаляване на гнездовия успех, което води до промени в числеността и структурата на популациите. Безпокойството нараства от факта, че има засилено човешко присъствие около турбините, по изградените заради поддръжката пътища, особено в места, където достъпът на хора преди това е бил ограничен.
- Съгласно становище на РЗИ гр. Ямбол с изх. № АК-05-2769/13.12.2011г. от наличната документация не може да се прецени степента на отрицателно въздействие в резултат на изпълнение на инвестиционното намерение, поради което се препоръчва изготвяне на ДОВОС.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

- Инвеститорът е уведомил за намерението си община Стралджа, кметствата на селата Маленово, Недялско и Палаузово и засегнатото население. Не са депозиран мотивирани възражения по законосъобразност, относно реализацията на инвестиционното предложение.

VI. На основание чл. 31, ал. 4 от ЗБР и съгласно чл. 34, ал. 1 и чл. 40, ал. 5 от Наредбата за ОС, оценката за степента на въздействие върху защитената зона да се представи под формата на приложение към доклада по ОВОС, неразделна част от него.

Поставям следните изисквания към обхвата на оценката за степента на въздействие върху защитената зона:

1. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС.
2. Описание на местообитанията, популациите и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитени зони “Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазване на дивите птици, защитена зона “Река Мочурица” с код BG0000196 и ЗЗ “Бакаджиците” с код BG0000402 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, попадащи в областта на въздействие на обекта;
3. Определяне същността и степента на очакваното въздействие от реализацията и експлоатацията на обекта върху местообитания и популации на видове, предмет на опазване в района на защитените зони;
4. Анализ за въздействието (пряко и косвено) на инвестиционното предложение върху целостта, структурата и функциите на съседните зони;
5. Описание и оценка на съществуващи обекти и планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, които в комбинация с конкретното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони;
6. Сметчавачи и възстановителни мерки с оглед природозащитните цели на зоните;
7. Задължителен мониторинг (есенна и пролетна миграция) на орнитофауната в района на площадките предвидени за изграждането на вятърните генератори.
8. При определяне степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони. Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида в дадената защитена зона по отделно и в мрежата от защитени зони като цяло.

VII. Оценката за степента на въздействие върху защитените зони да бъде извършена от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 31, ал. 20 от ЗБР и чл.9, ал.1 от Наредбата за ОС. На основание на чл. 20, ал. 3, т. 8 и във връзка с чл. 40, ал. 5 от Наредбата определям необходимата компетентност на експертите, която да бъде в областта на орнитологията, ботаника, зоологията и фитоекологията и др. отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административно – процесуалния кодекс пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд - Стара Загора в четиринадесет дневен срок от предоставянето му.

инж. ПЕНКА НАЧЕВА
Директор на РИОСВ – Стара Загора

11.01.2012 г.

